

משרד הבריאות עשוי לסבסד העסקת מטפל זר לזקנים סיעודיים מעוטי יכולת

יכולת כלכלית — זה מה שיכריע אם אשה סיעודית תופרד מבעלה ותישלח למוסד. הרפורמה בסיעוד עשויה לשנות זאת, וייתכן שהיא קרובה מאי פעם

עודכן ב: 21:32 14.08.2017

[נורית וורגפט](#)

שר הבריאות, יעקב ליצמן, הבטיח כי בתוך כחודש הרפורמה בסיעוד תעבור

כשהיו צעירים שניהם עבדו: הוא במחלקת החשבונות של גוף ציבורי גדול, והיא בעבודות מזדמנות: ניקיון וטיפול בילדים. היא לא עבדה בעבודה מסודרת, בין היתר מפני שהיא סובלת ממימת בראש — תסמונת בולטת במיוחד. "תמיד חיינו בצמצום, אבל לא בהרגשה של מחסור", אומרת אחת מבנותיהם.

ואולם, עם השנים הידרדר מצבם של בני הזוג. הוא, חולה פוליו שהיה נכה באופן קל קודם, צמוד עכשיו לבלון חמצן וריאותיו בקושי מתפקדות. היא הולכת ושוקעת, וכבר היתה באשפוז פסיכיאטרי. היא הולכת רק

בעזרת הליכון, ומרבה ליפול. כאשר נפלה לפני כשלושה חודשים, נשארה על הרצפה מפני שבעלה לא יכול היה להרים אותה. שכנה של הזוג הזעיקה אמבולנס, והאשה פונתה לבית החולים מחשש לזעזוע מוח.

לאחר ששחררה מבית החולים קיבלו הזוג מהביטוח הלאומי אישור לעזרה של מטפלת בית — 19 שעות בשבוע. אך מלכתחילה הודיעו להם, כי העזרה הזאת בתוקף רק עד סוף חודש יולי, ואחר כך יצומצם מספר השעות לתשע.

לדברי אחת מבנותיה, בעבר קיבלה אמה זכאות לטיפול בית אחרי אשפוז, וכאשר המצב התייצב, "היתה באה אחות מביטוח לאומי, רואה שאמא יכולה ללבוש לבד חולצה, ובמקום היו מורידים את השעות". בשל מחירי הדיור ילדיהם של הזוג אינם גרים בקרבת מקום להוריהם, ויכולתם לעזור פיזית וכלכלית מוגבלת. שלשום ניצלה האשה רגע של חוסר השגחה של בעלה, לקחה מטאטא וניסתה לנקות, כפי שהיתה רגילה. היא שוב נפלה, אך הפעם בעלה והשכנה הצליחו להקימה.

הם שכרו מטפלת סיעודית זרה, שתהיה עם אמם כל שעות היממה. בחיפוש אחר מקורות מימון — מדובר בהוצאה של אלפי שקלים בחודש — הם ניסו לבדוק את הזכאות של אמם לקצבת נכות מהביטוח הלאומי. היא לא זכאית. למה? לפני כמה שנים, אחרי אשפוז פסיכיאטרי, פנו לוועדה של הביטוח הלאומי, וזו פסקה שהאשה אינה נכה ולא זכאית לקצבת נכות. בתה מניחה, ש"היא השתדלה לעשות רושם טוב על הפסיכיאטר, וכנראה גם הצליחה. היא יכולה לדבר בהיגיון והיא יכולה לעשות הכל — הבעיה היא שהיא לא יכולה לעשות שום דבר לבד, אפילו לא ללכת מהספה לשולחן האוכל".

מה בעניין קצבת זיקנה מהביטוח הלאומי אם כך (היא בת 65)? גם לזה היא לא זכאית. למה? מפני שבמהלך השנים לא עבדה באופן מסודר, ולא הופקדו על שמה תשלומים לביטוח לאומי. לכן, שתתכבד ותמתין עד שבעלה (הצעיר ממנה) יגיע לגיל המזכה, ואז היא תוכל ליהנות מהתוספת לקצבה כרעייתו. מי שלא עבדה בזכות עצמה כל השנים, לא תעמוד בזכות עצמה בגיל השלישי.

מהביטוח הלאומי נמסר בתגובה, כי האשה מקבלת את גמלת הסיעוד המרבית — 18 שעות בחודש. אישרו שם כי היא אינה זכאית לקצבת זיקנה מפני שלא צברה שנות עבודה לצורך זכאות כזו, אבל "בן זוגה, שמקבל קיצבת נכות, מקבל גם תוספת בעבור אשתו שאינה עובדת".

בתה של האשה אמרה שהמשפחה בוחנת את אפשרותה לעמוד בנטל הכלכלי: "הפסקנו לה את המועדון שהיא אהבה ללכת אליו, ואנחנו מקווים שייכלו לקראתנו בחברת הסיעוד. אם לא נוכל לעמוד בזה נצטרך לשקול להעביר אותה למוסד, שגם זה נורא יקר, אבל משרד הבריאות משתתף". לדעתה, "זה יהיה נורא. אני אפילו לא רוצה לחשוב איך היא תסתדר במקום שהיא לא מכירה, בין אנשים זרים ובלי בעלה. גם אותו זה ישבור".

ייתכן שבקרוב משפחות כאלה לא יצטרכו להכניס הורים למוסדות רק בשל חסרון כיס. לפני שבועיים דווח כאן על יוזמה של ארגון "כן לזקן", לפיה משרד הבריאות יסבסד לא רק טיפול מוסדי, אלא גם את הסכום להעסקת מטפל זר, לזקנים סיעודיים מעוטי יכולת שמעוניינים בכך. יו"ר הארגון, נתן לבון, עובד סוציאלי במקצועו, אמר שהוא מתנגד עקרונית להוצאת זקנים מבתייהם בכפייה.

הסדר כזה, הוא סבור, יקטין מעט את האפליה בין עשירים שיכולים לבחור איך יטופלו לעניים שלעתים נאלצים לעבור למוסד בניגוד לרצונם. בשבוע שעבר נפגש לבון עם שר הבריאות, יעקב ליצמן, ולדבריו הבטיח לו האחרון, כי בתוך כחודש הרפורמה בסיעוד תעבור, והרעיון הזה, לסבסד את מחיר העסקתם של מטפלים סיעודיים, יהיה חלק ממנה בדרך זו או אחרת.

ממשרד הבריאות נמסר, כי "השר מוביל בנחישות את רפורמת הסיעוד כדי להביא לשינוי ביחס המדינה לאוכלוסייה המתבגרת". במשרד לא התחייבו על לוח זמנים, אך מסרו, כי "נמשכים ביתר שאת המגעים מול האוצר, ליישום הרפורמה בסיעוד בהקדם".

לבון אופטימי: "צריך רק החלטת ממשלה כדי להעביר את זה. וגם אם זה יקרה לא בעוד חודש אלא אחרי החגים — אלה חדשות טובות".